

Introductie Hiphop & Rap

Hiphop is een muziekstijl die niet meer is weg te denken uit de popcultuur. Op dit moment is het zelfs de meest beluisterde muziekstijl ter wereld, clubs organiseren hiphop feesten, op festivals treden hiphopartiesten op, op de radio komt het voorbij, er zijn complete hiphop YouTube kanalen en zo domineert ook deze stijl in de mode.

Termen als hiphop en rap worden vaak door elkaar gebruikt. Is hiphop nu dans? Heeft het te maken met hoe de muziek klinkt? Wat is hiphop eigenlijk precies? Hiphop is een cultuur, een levensstijl voor een groep mensen die zich bezighoudt met één of meerdere van de vier grondbeginselen: Rap,

Breakdance, DJ en Graffiti.

Deze cultuur ontstond in het begin van de jaren '70 in de achterstandswijken van New York (in eerste instantie The Bronx) als reactie op de uitzichtloze toestand en problemen in de wijk. Er werden buurtfeestjes georganiseerd (zgn. 'block parties') waar dj's de muziek verzorgden en mensen uit hun dak konden gaan.

Vraag 1:

Hiphop pionier uit de jaren '70 en '80 "Afrika Bambaata" bedacht het volgende motto: Vecht met creativiteit, niet met wapens. Noem ten minste 2 voorbeelden van hoe dat vechten met creativiteit plaatsvond in de hiphop cultuur in de jaren '70 en '80:

.....

.....

In funk nummers zitten vaak stukken met drums waar het meest uitbundig op werd gedanst op de block parties. DJ's als Kool Herc en Grandmaster Flash gingen bij het kiezen van nummers uit van nummers waar veel van die stukken drums in zaten. Zo konden de deze stukken steeds worden herhaald dankzij het gebruik van twee platenspelers tegelijkertijd en bleef de energie op de dansvloer maximaal.

Vraag 2

Hoe werden zo'n kaal drumstuk in de nummers van die tijd ook wel genoemd?

- A. Solo
- B. Break
- C. Beat
- D. Noodle

Vraag 3

Hoe wordt de dansstijl genoemd die ontstond op basis van bovenstaande drumstukken?

- A. Streetdance
- B. Cheerleading
- C. Breakdance
- D. The Funky Noodle

Om het feestje in goede banen te leiden en het publiek de dansvloer op te krijgen, kwam er naast de DJ op het podium iemand met een microfoon te staan: de MC (Master of Ceremony). Deze MC betrok het publiek, bijvoorbeeld met simpele kreten en zinnnetjes die mensen konden meeroepen.

Denk bijvoorbeeld aan: “Zeg Heyy! Zeg Hoo! Zeg Hip! Zeg Hop!” enzovoort. Later werd er ook over de breaks van de DJ gerijmd, wat uiteraard bekend werd onder de noemer Rap. Rap is letterlijk een manier van praten, maar wordt in de hiphop-cultuur ook vaak gezien als afkorting: R.A.P. Dit staat voor Rhythm And Poetry, oftewel in het ritme van de beat poëzie uitdragen (rijmen).

Vraag 4:

Wat wordt bedoeld met Freestyle Rap?

.....

Introductie Rap schrijven:

Tegenwoordig is Rap muziek de meest beluisterde muziekstijl op Youtube en Spotify. Wat in de jaren '70 ontstond in The Bronx (New York) is ondertussen overgevlogen naar Nederland en is nu niet meer weg te denken uit de hedendaagse pop muziek. Zo kent tegenwoordig zo ongeveer iedereen wel artiesten als Drake, Eminem, Lil Kleine, Boef, Snelle en Josylvio.

Rap wordt vaak gezien als een afkorting, R.A.P. wat staat voor Rhythm And Poetry oftewel Ritme en Poëzie. Het grootste verschil tussen zingen en rappen is dat in zang een melodie zit en de zinnen vaak korter zijn. Bij rap zijn de teksten soms wel 10 keer zo uitgebreid tegenover wanneer je schrijft voor een nummer wat gezongen gaat worden.

Aangezien er doorgaans meer kan worden verteld in een raptekst dan in een gezongen liedje, zijn de onderwerpen meestal ook wat complexer en verder uitgewerkt. Zo kan een rapper uitgebreid zijn persoonlijke verhaal, ervaringen, liefdesverdriet of mening over de politiek kwijt in zijn teksten. Gezongen liedjes zijn hierin meestal wat oppervlakkiger.

Maar hoe schrijf je nu zo'n rapnummer? Dat behandelen we in deze les.

Disclaimer: i.v.m. productionele omstandigheden heeft De Pul van "Ik zie, ik zie, wat jij niet hoort" moeten uitwijken naar "Hiphop in een notendop"

Rijm in Rap

Rap is dus ritme & poëzie. Poëzie is dichtkunst, en daar zit vaak rijm in. In rap ook! Er is niet maar één manier om te rijmen, dat kan op meerdere manieren. Zo kennen wij in rap voornamelijk 2 rijmvormen: 'exact rhyme' en 'near rhyme', oftewel de 'exacte' en 'bijna rijm'.

De rijm die wij over het algemeen het eerst gebruiken, aangezien deze het meest logisch in het gehoor ligt, is exact rhyme (exacte rijm). Bijvoorbeeld: groen – schoen of stoel - koel.

Rijm waarbij het meer gaat om een zelfde klank, noemen we near rhyme (bijna rijm). Hiebij is alleen de klank hetzelfde en noemen we dit in het Nederlands doorgaans klankrijm. Dan rijmen dan alleen de klinkers (bijvoorbeeld de a, oe, e etc.). Zo kunnen we bij klankrijm dus huis en tuin, prima met elkaar rijmen. Klinkt dit onlogisch? Hierbij dan een kort voorbeeld van een tekst van Ronnie Flex om te laten zien dat rappers vooral op klank rijmen:

Snelle – Kapitein:

*En da's helemaal niet vet, maar da's wel wat het is
Dat ik niet hoeft te stressen is soms wel wat ik mis
En neem het me niet kwalijk, gap, ik bel als het schikt
Want ik denk dat het ligt aan jezelf, man, je tript*

De klanken zijn dus:

WEL WAT HET IS
WEL WAT IK MIS
BEL ALS HET SCHIKT
JEZELF MAN JE TRIPT

Geen typische exacte rijm dus, maar bijna rijm: op klank gericht.

Waarom deze klankrijm eerder in rap dan in poëzie voorkomt is omdat we rap altijd luisteren en poëzie ook vaak gelezen wordt. Wanneer je naar een rijmende tekst luistert, focus je vooral op klanken.

Rap schrijven

Bij rapregels schrijven, spreken we in het Engels van een 'bar'. Mocht je ooit van het Youtubeprogramma 101 Barz hebben gehoord, is dát dus waar deze naam vandaan komt, 101 rap bars. Bij een bar in muziek, hebben wij het in het Nederlands over 1 maat in de muziek, oftewel 4 tellen als je met een nummer mee zou tellen in het ritme (rap is 99% van de tijd een vierkwartsmaat, oftewel opgebouwd in blokjes van telkens 4 tellen – een tel is geen seconde, maar wordt net zo snel geteld als het tempo, oftewel 'bpm' van de muziek). Bij rap hebben we het dan altijd over de beat, het ritme, de muziek waar overheen wordt gerapt.

Zo telt een danser het begin van zijn dans op de beat vaak af met '5, 6, 7, 8'. Dit zijn dus ook 4 tellen. Als rapper ga je dus proberen steeds 4 tellen te vullen met tekst. 1 x 4 tellen gevuld staat dan gelijk aan 1 bar, oftewel 1 regel uit je raptekst. Deze regels vul je met woorden en dus, misschien nog wel belangrijker, lettergrepen. Een woord kan immers uit slechts één of meerdere lettergrepen bestaan. Hoeveel lettergrepen je rapt in deze 4 tellen, mag je helemaal zelf weten. Dat kunnen er wel 20 zijn, maar evengoed 9. Zolang het maar lekker in het ritme past.

De ene rapper is daar ontzettend snel in (denk bijvoorbeeld aan Eminem) en de ander rustiger (denk aan Ronnie Flex). Hoeveel lettergrepen er passen in die 4 tellen heeft niet alleen te maken met hoe snel je kunt rappen, maar ook met de snelheid van de beat. Heb je een langzame beat, passen er meer lettergrepen in 4 tellen. Als een rapper zijn tekst schrijft, staat dan ook meestal de beat aan om continu te kunnen checken of de tekst er goed op past.

Oefening 1:

We gaan oefenen met rijm. Je ziet hieronder 3 woorden. Op deze woorden ga je bij ieder woord 2x rijmen met een exacte rijm en 1x met bijna rijm, oftewel klankrijm.

Schema:

Voorbeeld:

Stoel	Beat	Straat	Geld
Gevoel
Cool
Goed

Rijmen in je Rap:

Als je rapteksten maakt schrijf je dus bars, oftewel regels. 1 regel bestaat uit 4 tellen, maar bij rap tellen wij meestal (net als een danser) tot 8. Regel 1, 2, 3, 4 gaat namelijk rijmen op regel 5, 6, 7, 8.

Wat gaat er met elkaar rijmen? Het woord dat je plaatst op tel 4, ga je rijmen met het woord dat je plaatst op tel 8. Hoe je verder de tellen 1, 2 en 3 of 5, 6 en 7 opvult mag je zelf weten. Hier mag je uiteraard heel vaak in rijmen, maar dat is niet per sé nodig.

Dit zou een prima voorbeeld zijn voor een raptekst:

1	2	3	4
Jij en	ik zijn	samen	<u>hier</u>
5	6	7	8
Dat geeft	ons heel	veel ple-	<u>zier</u>

Uiteraard mag je vaker rijmen in je tekst, bijvoorbeeld:

1	2	3	4
Het	<u>regent</u>	hier <u>heel</u>	<u>hevig</u>
5	6	7	8
Dus blijf	ik nog	<u>even</u>	<u>bezig</u>

De lengte van je regel, dus de hoeveelheid woorden en lettergrepen die je gebruikt, ligt aan de snelheid van je beat. Probeer wanneer je bezig bent met je tekst dit dus te passen op de tellen van de beat, voelen de regels te kort, probeer ze dan op te vullen met extra woorden of andere woorden met meer lettergrepen.

Bijvoorbeeld:

Deze regel is nogal kort voor 4 tellen: Ik ben hier

Maak daar bijvoorbeeld van: Ik ben elke dag hier

Oefening 2:

Probeer een rap regel te maken met de volgende woorden als rijmwoord op tel 4 en 8:

1	2	3	4
			huis
5	6	7	8
			thuis
1	2	3	4
			straat
5	6	7	8
			laat